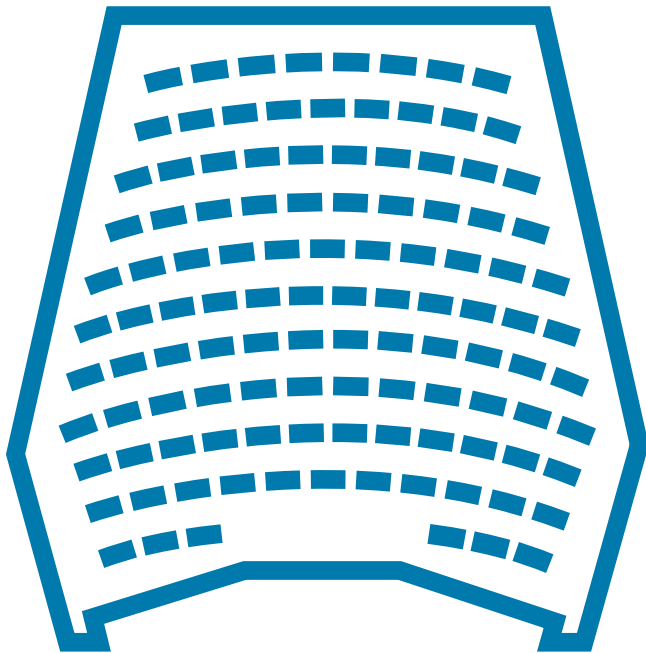

2007-2008 BLAUWEZAAL

DO 8 MEI 2008

**Koor & Orkest Collegium Vocale Gent
olv. Philippe Herreweghe**

deSingel

Internationale Kunstcampus

2007-2008

Hoogdagen

wo 19 december 2007

AKADEMIE FÜR ALTE MUSIK BERLIN & RIAS KAMMERCHOR
OLV. HANS-CHRISTOPH RADEMANN

wo 13 februari 2008

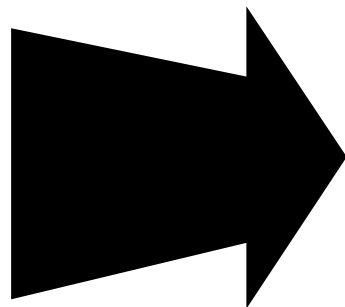
KOOR & ORKEST VAN DE NEDERLANDSE BACHVERENIGING
OLV. JOS VAN VELDHOVEN

do 28 februari 2008

AKADEMIE FÜR ALTE MUSIK BERLIN
& COLLEGIUM VOCALE GENT OLV. MARCUS CREED

do 8 mei 2008

KOOR & ORKEST COLLEGIUM VOCALE GENT
OLV. PHILIPPE HERREWEGHE

Hoogdagen

KOOR & ORKEST COLLEGIUM VOCALE GENT

PHILIPPE HERREWEGHE muzikale leiding

DOROTHÉE MIELDS sopraan

DAMIEN GUILLON altus

JAN KOBOW tenor

STEPHAN MACLEOD bas

gelieve uw GSM uit te schakelen

De inleidingen kan u achteraf beluisteren via www.desingel.be
Selecteer hiervoor voorstelling/concert/tentoonstelling van uw keuze.

REAGEER
& WIN

Op www.desingel.be kan u uw visie, opinie, commentaar, appreciatie, ... betreffende het programma van deSingel met andere toeschouwers delen. Selecteer hiervoor voorstelling/concert/tentoonstelling van uw keuze. Neemt u deel aan dit forum, dan maakt u meteen kans om tickets te winnen.

Bij elk concert worden cd's te koop aangeboden door 't KLaverVIER, Kasteeldreef 6, Schilde, 03 384 29 70 > www.tklavervier.be

foyer deSingel

enkel open bij avondvoorstellingen in rode en/of blauwe zaal
open vanaf 18.40 uur

kleine koude of warme gerechten te bestellen vóór 19.20 uur
broodjes tot net vóór aanvang van de voorstellingen en tijdens pauzes

Hotel Ramada Plaza Antwerp (Desguinlei 94, achterzijde torengedouw ING)

> Restaurant HUGO's at Ramada Plaza Antwerp

open van 18.30 tot 22.30 uur

> Gozo-bar

open van 10 uur tot 1 uur, uitgebreide snacks tot 23 uur

deSingelaanbod: tweede drankje gratis bij afgifte van uw toegangsticket

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685-1750)

Osteroratorium 'Kommet, eilet und laufet ihr flüchtigen Füße', BWV249

42'

pauze

Cantate 'Also hat Gott die Welt geliebt', BWV68

15'

Himmelfahrtsoratorium 'Lobet Gott in seinen Reichen', BWV11

32'

inleiding door **Jan Devlieger, 19.15 uur, foyer**

begin **20.00 uur**

pauze **omstreeks 20.45 uur**

einde **omstreeks 21.55 uur**

teksten programmaboekje **Jan Devlieger**

coördinatie programmaboekje **deSingel**

Detail uit 'De hooiwagen'. Schilderij van Jeroen Bosch © Piccadilly Press

LOBET GOTT IN SEINEN REICHEN

JUBEL EN CONTEMPLATIE IN BACHS MUZIEK VOOR PASEN, HEMELVAART EN PINKSTEREN

Vanavond staan er maar liefst drie grootse religieuze werken van J. S. Bach op het programma, gecomponeerd voor de feestdagen van Pasen, Hemelvaart en Pinksteren, waarbij steeds zowel de jubel als de contemplatie terugkeren. In deze composities maakt Bach stevast gebruik van de parodietechniek. Voornamelijk wereldlijke gelegenheidswerken worden aangepast en opnieuw gebruikt in zijn religieuze muziek. In de barokperiode is dit niet ongewoon, maar volgens het romantische principe van originaliteit vormde dit vanaf de negentiende eeuw een heikel punt, met voor- en tegenstanders. We stellen heden vast dat de kwaliteit van dit repertoire bij Bach althans, bijna zonder uitzondering, van het hoogste niveau is. Vaak hield de Thomascantor bij het componeren van een hulde- of feestcantate rekening met de mogelijkheid om de muziek te kunnen aanpassen en te heroriënteren - op die manier kon hij gelegenheidswerken, die slechts eenmalig werden uitgevoerd, behoeden voor de vergetelheid en een blijvende functie bezorgen.

Bach en de parodie

De drie oratoria van Bach stammen uit de periode na 1729 (Weinachtsoratorium 1734-35, Himmelfahrtsoratorium 1735 en tweede versie van het Osteroratorium 1732-35), na de vijfde en volgens de necrologie laatste complete cantatejaargang (deze vijfde jaargang is evenals de vierde, op wat restanten na, bijna helemaal verloren gegaan). In deze periode schreef Bach niet zoveel nieuwe liturgische muziek, maar maakte hij meer en meer gebruik van eigen werk als inspiratiebron voor nieuwe composities. Hij ontleende heel wat muziek uit zijn wereldlijke gelegenheidscantates in zijn geestelijke composities en paste ze aan, aan de nieuwe omstandigheden en context. Een conditio sine qua non voor een goed resultaat is het feit, dat de tekstuele en muzikale voorwaarden vergelijkbaar moeten zijn (ook het corresponderen van het affect). Het moet gezegd worden dat er in de muziek van Bach weinig verschil te merken is tussen het wereldlijke en geestelijke genre, zodat we zelfs kunnen spreken van een kunstmatige tegenstelling. Het is dan ook volstrekt logisch om de huldemuziek voor een koninklijke familie (BWV 213, 214 en 215, de 'Drami per musica') opnieuw te gebruiken ter ere van het geboortefeest van Christus (Weinachtsoratorium, BWV 248). De lof- en vreugdethema's lenen zich voor beide gevallen even goed, de allegorische of mythologische en bijbelse figuren zijn compatibel. In vele gevallen zal Bach bij het toonzetten van een wereldlijk werk onmiddellijk rekening hebben gehouden met de mogelijkheid van hergebruik. De zorg van de tekstschrijver (het spreekt vanzelf dat een goede samenwerking met de librettist onontbeerlijk was) bestond erin om de nieuwe tekst wat betreft

metrum, rijm en vorm te modelleren naar de bestaande muziek. Een goed voorbeeld hiervan is het openingskoor uit het Weinachtsoratorium. In beide tekstversies is sprake van een juichstemming: 'Tönet, ihr Pauken! Erschallet Trompeten!' in Cantate BWV214 en het openingskoor uit de eerste cantate van het Weinachtsoratorium: 'Jauchet, frohlocket, auf preiset die Tage'. Zo blijkt in een tweede voorbeeld het wiegelied 'Schlafe, mein Liebster' uit de zogenaamde Hercules-cantate, BWV213 even geschikt voor een Griekse godenzoon als het Christuskind in de tweede cantate uit het Weinachtsoratorium, BWV248.

Het Osteroratorium

De ontstaansgeschiedenis van het Osteroratorium 'Kommt, eilet und laufet', BWV249 is vrij ingewikkeld. De eerste religieuze versie van dit werk is de cantate 'Kommt, fliehet und eilet' - voor het eerst uitgevoerd op 1 april 1725. Deze geestelijke cantate is reeds een parodie op de wereldlijke cantate 'Entfliehet, verschwindet, entweicht, ihr Sorgen' ('Schäferkantate'), BWV249a. Het is een werk ter gelegenheid van de verjaardag van de hertog Christian von Sachsen-Wessenfels op 23 februari 1725. De muziek is verloren gegaan maar is met behulp van de eerste versie van BWV249 en de bewaard gebleven tekst grotendeels gereconstrueerd, met uitzondering van de recitatieven. De personages zijn: Doris (sopraan), Sylvia (alt), Menalcas (tenor) en Damoetas (bas). Vanuit de eerste wereldlijke versie (BWV249a) ontstond ook het drama per musica 'Verjaget, zertreuet, zerrüttet, ihr Sterne', BWV249b naar aanleiding van de verjaardag van graaf Joachim Friedrich von Flemming op 25 augustus 1726. De hoofdpersonages luisteren nu naar de namen: Genius, Mercurius, Melpomene en Minerva. De tweede (geestelijke) versie (dit is de versie die normalitair heden wordt uitgevoerd) ontstond in de jaren 1732-1735 en werd bij de uitvoering in ca. 1738 voor het eerst als oratorium (voorheen cantate) voor Pasen ('Oratorium Festo Paschali'), 'Kommet, eilet und laufet', voorgesteld. De personages in de beide geestelijke versies zijn (enkel vermeld op de partituur in de eerste versie): Maria Jacobi, Maria Magdalena, Petrus en Johannes. In zijn laatste levensjaren maakte Bach nog een derde geestelijke versie waarin hij, behalve bv. het vervangen van de hobo door een traverso in het nr 2, geen ingrijpende wijzigingen doorvoerde. Zoals reeds eerder opgemerkt is het onontbeerlijk dat de tekstuele parameters van alle versies gelijklopend zijn. Vermits dit inderdaad zo is, ligt het voor de hand dat de teksten, zowel van de wereldlijke als geestelijke versies, het werk zijn van een en dezelfde tekstdichter. We weten met zekerheid dat de tekstdichter van de twee wereldlijke versies BWV249a en 249b Christian Friederich Henrici, alias Picander is, vermits deze tekst door Picander werd gepubliceerd in het eerste deel van zijn reeks 'Ernst-Scherzhafte und Satyrische Gedichte' uit 1727 (deze teksten vormen trouwens het eerste tastbare resultaat van de langdurige samenwerking van Bach met Picander).

De eerste drie delen uit de tweede versie van het Osteroratorium: Sinfonia, Adagio en de orkestpartij uit het Duet/Chorus, zijn waarschijnlijk ontlenen uit een verloren gegaan concerto uit de periode dat Bach werkzaam was in Cöthen. De feestelijke Sinfonia - voor de uitgebreide bezetting van trompetten, pauken,

hobo's, fagot, strijkers en basso continuo - is opvallend symmetrisch opgevat met een afwisseling van ritornello (tutti) en episode (solli). In de ritornelli, geschreven in de hoofdtoonard D (re groot) zijn de trompetten heel karakteristiek en treden de hobo's telkens even op de voorgrond. De modulerende episodes brengen ons soli van respectievelijk de eerste vioolpartij, hobo's en (obligate) fagot, en daarna opnieuw de eerste vioolpartij. Na het melancholische adagio - geschreven in de paralleltoonard b (si klein), volgens Mattheson de toonaard bij uitstek om treurige gevoeligheid uit te drukken - voor hobo solo, strijkers en basso continuo, belanden we in het derde deel, het koornummer 'Kommt, eilet und laufet'. Het orkest begint, na een twintigtal maten valt het koor in, waarbij de vocalises (verschillende noten op een en dezelfde klinker) op 'eilet' en 'laufet' het haasten en lopen uitbeelden. Verder in dit deel verschijnen ook Petrus (tenor) en Johannes (bas). Zij haasten zich naar het (lege) graf van Jezus met 'Lachen und Scherzen'. Wanneer Petrus en Johannes hun entree maken, worden we ons bewust van het narratieve aspect van dit oratorium. In het nr 4 (Recitativo) treffen we Petrus en Johannes, Maria Jacobi en Maria Magdalena aan. Zij moeten erkennen dat hun plan, om de Verlosser te zalven, tevergeefs is. In het nr 7, 'Sanfte soll mein Todeskummer', troosten de blokfluiten en violen (con sordini), Petrus. Ook de hobo d'amore brengt een nieuwe kleur en vervolledigt op die manier het rijke kleurenpalet van dit oratorium in het nr 9 (aria van Maria Magdalena). Het elfde en laatste nummer, 'Preis und Dank bleibe Herr', is een danklied voor de Heer, geschreven voor koor en orkest. Na ongeveer een vijftigtal maten kan Bach het niet laten om toch nog een nieuwe fuga te laten beginnen (niet pejoratief bedoeld overigens) op de tekst 'Eröffnet, ihr Himmel, die prächtigen Bogen'.

Het Himmelfahrtsoratorium

Ook in het Himmelfahrtsoratorium 'Lobet Got', BWV11 maakt Bach gebruik van eerder gecomponeerd werk, alhoewel er ook heel wat nieuwe nummers werden toegevoegd. Dit oratorium kende zijn eerste uitvoering op 19 mei 1735 en werd aanvankelijk als cantate geclassificeerd. BWV1 t.e.m. 224 is in de thematische Bach-Werke-Verzeichnis van Wolfgang Smieder voorbehouden voor de cantates. Het volledige BWV-nummer is sinds de herziene uitgave: BWV11/249b → (pijl slaat op de verplaatsing in de catalogus) en is ondergebracht bij de categorie passies en oratoria (vanaf BWV244 t.e.m. 249). Het Himmelfahrtsoratorium bestaat uit 11 delen (evenwel slechts 9 nummers - deel 7, 8 en 9 vormen de nummers 7a, 7b en 7c) en vertoont heel wat overeenkomsten met de eerste, derde en zesde cantate uit het 'Weinachtsoratorium' (zelfde bezetting en omwille van het gebruik van trompetten allemaal in re groot), dat zes maanden eerder het licht zag. De auteur van de gecompileerde tekst is niet gekend. De bijbelse teksten zijn weggelegd voor de evangelist (tenor) en zijn gebaseerd op Lukas, Markus en de Handelingen der Apostelen. Verder ook fragmenten uit teksten van Johann Rists en Gottfried Wilhelm Sacers. Naar aanleiding van de vrij recent teruggevonden instrumentale en vocale partijen en van de autograaf van de oude score, verschenen twee kritische uitgaven in de Neue Bach-Ausgabe, respectievelijk in 1975 en 1983. Uit de autograaf van de

score blijkt heel duidelijk dat Bach oud (nette bladzijden) en nieuw materiaal (met correcties) met elkaar afwisselt. De interventies van de evangelist (nrs 2, 5, 7a en 7c) evenals de recitatieven die begeleid worden door twee traverso's (nr 4 en 7b) zijn nieuw gecomponeerd. Het feestelijke openingskoor, evenals beide aria's (nrs 4 en 8) zijn ontlenen uit vroeger werk. Het openingskoor is een parodie op de verloren gegane feestcantate 'Froher Tag, verlangte Stunden', BWV Anh. 18, gecomponeerd voor de inauguratie van de gerenoveerde Thomasschule op 5 juni 1732, welke op zijn beurt model stond voor de eveneens verloren gegane felicitatiecantate, BWV Anh. 12 voor de naamdag van Augustus III in 1733 (de teksten van beide wereldlijke cantates zijn wel bewaard gebleven). De beide aria's (nrs 4 en 8) zijn parodieën op delen van de verloren gegane bruiloftscantate 'Auf, süß entzückende Gewalt' BWV Anh. I 196. De klagende altaria 'Ach, bleibet doch, mein liebstes Leben' (nr 4), wordt later in verkorte vorm zelf ontleend als het Agnus Dei uit de 'Hohe Messe', BWV 232. In het nieuw gecomponeerde recitatief nr 7a begint de evangelist en na de tekst 'da stunden bei ihnen zwei Männer ...' komt de bas erbij en zingen ze in duet. Na de interrogatio: 'was stehet ihr und sehet gen Himmel?' gaan ze elk hun eigen weg en zingt de tenor een canon in de onderkwint met de bas. Nummer 7b is een recitativo accompagnato voor alt, twee traverso's en basso continuo, gevolgd door het nummer 7c, een recitativo secco voor de evangelist (enkel begeleid door basso continuo). De sopraanaria (nr 8) is heel bijzonder qua instrumentatie. De zangstem wordt begeleid door twee traverso's in unisono, een hobo, de violen en altviolen spelen samen de laagste partij (dus zonder basso continuo). Vermoedelijk is het monumentale slotkoor ook een volledig nieuw deel (hier bestaat toch wat twijfel rond, alhoewel er op de autograaf heel wat correcties zijn aangebracht - dit suggereert toch dat het hier om nieuw materiaal gaat). Dit slotdeel wordt omarmd door een instrumentaal voor- en naspel en maakt gebruik van een cantus firmus in de sopraanstem van het koor. De verzen van deze cantus firmus (melodie is afkomstig van het koraal 'Von Gott will ich nicht lassen') worden afgewisseld met korte en pittige instrumentale tussenspelen.

Cantate 'Also hat Gott die Welt geliebt', BWV68

De cantate 'Also hat Gott die Welt geliebt', BWV68 werd voor het eerst uitgevoerd op Pinkstermaandag (tweede Pinksteren), 21 mei 1725. Pinksteren is het herinneringsfeest aan de neerdaling van de Heilige Geest (op de vijftigste dag na Pasen) en sluit hiermee uitstekend aan bij zowel Pasen als Hemelvaart. De tekst is geschreven door Mariane von Ziegler (1695-1760), een dichteres uit Leipzig die de leemte opvulde nadat Andreas Stübel (geboren in 1653), conrector van de Thomasschule en vermoedelijk ook librettist van Bach, stierf op 31 januari van datzelfde jaar. Von Ziegler haalde haar inspiratie voor de cantate 'Also hat Gott die Welt geliebt' uit het gelijknamige strofische lied van Salomo Liscow. Voor het vijfde en laatste deel baseerde ze zich op het evangelie volgens Johannes (3:18 uit de tweede dag van Pinksteren 3:16-21): 'Wer an ihn gläubet, der wird nicht gerichtet; ...' (Wie in Hem gelooft, wordt niet geoordeeld; ...). De bezetting is net als het Oster- en Himmelfahrtsoratorium vrij indrukwekkend en bestaat uit hobo's, strijkers, trombones, cornetto, basso continuo en ook de violoncello

piccolo. Sommige autoriteiten op het gebied van de oude uitvoeringspraktijk vermoeden dat dit laatste strijkinstrument identiek is met de viola da spalla (mogelijke vertaling is 'schouderviool') en/of met zijn vijfsnarige variant, de viola pomposa, een instrument dat zich qua grootte situeert tussen de altviool en de cello. De viola pomposa is met vrij grote zekerheid het strijkinstrument waarvoor de suite in D 'à cinq cordes' (uit de set van zes cellosuites) BWV1012, is gecomponeerd. Het openingsdeel van 'Also hat Gott die Welt geliebt', BWV68 is geschreven in een wiegende twaalfachtste maat waarbij de cornetto de sopraanstem verdubbelt. Ook in het slotkoor zal Bach de sopraanstem laten verdubbelen door dit blaasinstrument en verder ook de alt, tenor en bas door trombones. Dit meespelen van de koorstemmen 'colla voce' doet vermoeden dat Bach zijn zangers, waar hij zeker op feestdagen grote eisen aan stelde, wilde versterken. De beide aria's (nrs 2 en 4) zijn gebaseerd op delen uit 'Was mir behagt, ist nur die muntre Jagd' (jachtcantate), BWV208 uit 1713. De basaria (nr 4) is een parodie, waarbij de wereldlijke tekst 'Ein Fürst ist seines Landes Pan' vervangen werd door zijn geestelijke opponent 'Du bist geboren mir zu Gute'. De toonaard C (do groot) blijft behouden en werd een tental maten langer. Heel anders gaat Bach te werk in de sopraanaria (nr 2) 'Mein gläubiges Herze, frohlocke, sing', scherze, dein Jesus ist da', waar het model flink wordt aangepast en uitgebreid. De oorspronkelijke toonaard F (fa groot) blijft ook hier behouden - dit is de paralleltoonaard van de hoofdtoonaard d (re klein). Deze prachtige aria bestaat uit twee geledingen die naadloos in mekaar overgaan en waarbij de violoncello piccolo, die een concerterende partij heeft, de rode draad is. De eerste geleding is heel overzichtelijk gecomponeerd met zinnen bestaande uit telkens vier maten. Halfweg dit nummer stopt de sopraan en belanden we in de tweede geleding. Viool en hobo komen erbij en spelen een uitmuntend stukje kamermuziek in kwartetbezetting (hobo, viool, violoncello piccolo en basso continuo) met vraag en antwoord, canonische inzetten, commentaren enz. Het laatste koornummer van deze cantate is 'tutti', waarbij de blazers de vocale stemmen verdubbelen. De eerste inzet van het thema van deze gesofistikeerde fuga begint, tegen de regels van de schoolfuga in, niet met de tonica of de dominant maar met de boventonica - hierdoor sluiten de twee laatste nummers goed met elkaar aan (de beginnoot van nr 5 is de terts van het slotakkoord van nr 4). De eigenlijke inzet van de dux (pas bij de tweede inzet van het thema) wordt vergezeld van het contrasubject. Daarna de eigenlijke comes (ook met het contrasubject) enz., tot alle stemmen zijn ingezet. De fuga sluit na een korte homofone passage af met een laatste maal het thema in de hoofdtoonaard d (re klein).

JOHANN SEBASTIAN BACH

Osteroratorium 'Kommet, eilet und laufet, ihr flüchtigen Füße',

BWV249

tekst: waarschijnlijk Christian Friedrich Henrici (Picander)

Maria Jacobi (S), Maria Magdalena (A), Petrus (T), Johannes (B)

1. Sinfonia

2. Adagio

3. Aria (Duetto)

Tenor, bas

Kommt, eilet und laufet, ihr flüchtigen Füße,
Erreicht die Höhle, die Jesum bedeckt!
Lachen und Scherzen
Begleitet die Herzen,
Denn unser Heil ist auferweckt.

4. Recitativo

Alt

O kalter Männer Sinn!
Wo ist die Liebe hin,
Die ihr dem Heiland schuldig seid?

Sopraan

Ein schwaches Weib muss euch beschämen!

Tenor

Ach, ein betrübtes Grämen

Bas

Und banges Herzeleid

Tenor, bas

Hat mit gesalzenen Tränen
Und wehmutsvollem Sehnen
Ihm eine Salbung zgedacht,
Sopraan, alt
Die ihr, wie wir, umsonst gemacht.

5. Aria

Sopraan

Seele, deine Spezereien
Sollen nicht mehr Myrrhen sein.
Denn allein
Mit dem Lorbeerkranze prangen,
Stillt dein ängstliches Verlangen.

6. Recitativo

Tenor

Hier ist die Gruft

Bas

Und hier der Stein,
Der solche zugedeckt.
Wo aber wird mein Heiland sein?

Alt

Er ist vom Tode auferweckt!
Wir trafen einen Engel an,
Der hat uns solches kundgetan.

Tenor

Hier seh ich mit Vergnügen
Das Schweiß Tuch abgewickelt liegen.

7. Aria

Tenor

Sanfte soll mein Todeskummer,
Nur ein Schlummer,
Jesu, durch dein Schweiß Tuch sein.
Ja, das wird mich dort erfrischen
Und die Zähren meiner Pein
Von den Wangen tröstlich wischen.

8. Recitativo

Sopraan, alt

Indessen seufzen wir
Mit brennender Begier:
Ach, könnt es doch nur bald geschehen,
Den Heiland selbst zu sehen!

9. Aria

Alt

Saget, saget mir geschwinde,
Saget, wo ich Jesum finde,
Welchen meine Seele liebt!
Komm doch, komm, umfasse mich;
Denn mein Herz ist ohne dich
Ganz verwaiset und betrübt.

10. Recitativo

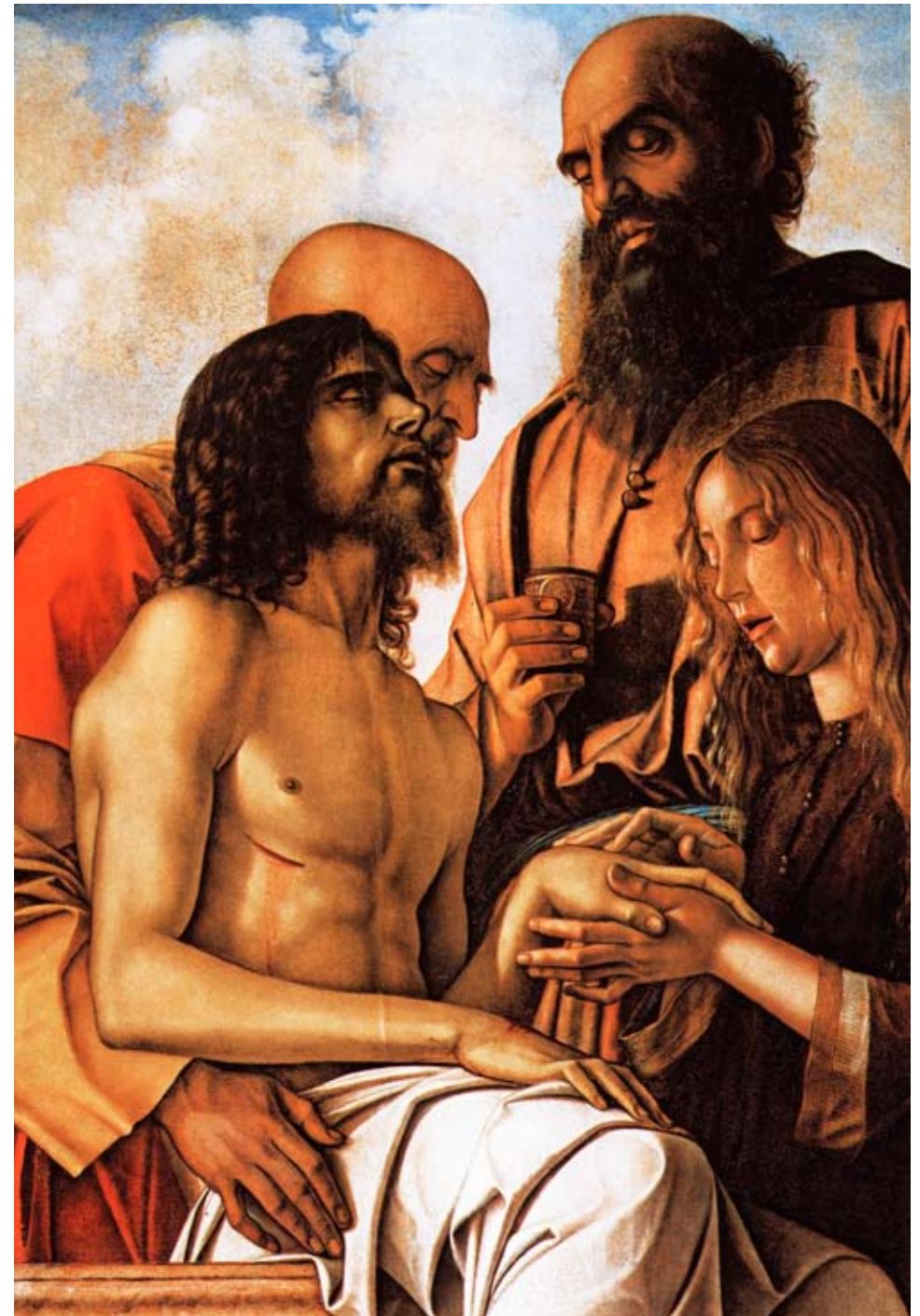
Bas

Wir sind erfreut,
Dass unser Jesus wieder lebt,
Und unser Herz,
So erst in Traurigkeit zerflossen und geschwebt
Vergisst den Schmerz
Und sinnt auf Freudenlieder;
Denn unser Heiland lebet wieder.

11. Coro

Preis und Dank
Bleibe, Herr, dein Lobgesang.
Höll und Teufel sind bezwungen,
Ihre Pforten sind zerstört.
Jauchzet, ihr erlösten Zungen,
Dass man es im Himmel hört.
Eröffnet, ihr Himmel, die prächtigen Bogen,
Der Löwe von Juda kommt siegend gezogen!

pauze

'De bewening van Christus met de Heilige Jozef van Arimathia, Nikodemus en Maria Magdalena'.
Schilderij van Giovanni Bellini ca. 1435 © Pianeta Immagine

Cantate 'Also hat Gott die Welt geliebt', BWV68

tekst: Christiane Mariane von Ziegler 1728; 1: Salomo Liscow 1675; 5: Johannes 3,18

1. (Coro)

Also hat Gott die Welt geliebt,
Dass er uns seinen Sohn gegeben.
Wer sich im Glauben ihm ergibt,
Der soll dort ewig bei ihm leben.
Wer glaubt, dass Jesus ihm geboren,
Der bleibt ewig unverloren,
Und ist kein Leid, das den betrübt,
Den Gott und auch sein Jesus liebt.

2. Aria

Sopraan

Mein gläubiges Herze,
Frohlocke, sing, scherze,
Dein Jesus ist da!
Weg Jammer, weg Klagen,
Ich will euch nur sagen:
Mein Jesus ist nah.

3. Recitativo

Bas

Ich bin mit Petro nicht vermessen,
Was mich getrost und freudig macht,
Dass mich mein Jesus nicht vergessen.
Er kam nicht nur, die Welt zu richten,
Nein, nein, er wollte Sünd und Schuld
Als Mittler zwischen Gott und Mensch vor diesmal schlichten.

4. Aria

Bas

Du bist geboren mir zugute,
Das glaub ich, mir ist wohl zumute,
Weil du vor mich genug getan.
Das Rund der Erden mag gleich brechen,
Will mir der Satan widersprechen,
So bet ich dich, mein Heiland, an.

5. Coro

Wer an ihn gläubet, der wird nicht gerichtet;
wer aber nicht gläubet, der ist schon gerichtet;
denn er gläubet nicht an den Namen
des eingebornen Sohnes Gottes.

Himmelfahrtsoratorium 'Lobet Gott in seinen Reichen', BWV11

tekst: Lukas 24,50-52, Apostelgeschichte 1,9-12, Markus 16,19; 6: Johann Rist 1641; 9: Gottfried Wilhelm Sacer

1. Coro

Lobet Gott in seinen Reichen,
Preiset ihn in seinen Ehren,
Rühmet ihn in seiner Pracht;
Sucht sein Lob recht zu vergleichen,
Wenn ihr mit gesamten Chören
Ihm ein Lied zu Ehren macht!

2. Recitativo

Tenor

Der Herr Jesus hob seine Hände auf und segnete seine Jünger,
und es geschah, da er sie segnete, schied er von ihnen.

3. Recitativo

Bas

Ach, Jesu, ist dein Abschied schon so nah?
Ach, ist denn schon die Stunde da,
Da wir dich von uns lassen sollen?
Ach, siehe, wie die heißen Tränen
Von unsern blassen Wangen rollen,
Wie wir uns nach dir sehnen,
Wie uns fast aller Trost gebricht.
Ach, weiche doch noch nicht!

4. Aria

Alt

Ach, bleibe doch, mein liebstes Leben,
Ach, fliehe nicht so bald von mir!
Dein Abschied und dein frühes Scheiden
Bringt mir das allergrößte Leiden,
Ach ja, so bleibe doch noch hier;
Sonst werd ich ganz von Schmerz umgeben.

5. Recitativo

Tenor

Und ward aufgehoben zusehends und fuhr auf gen Himmel,
Eine Wolke nahm ihn weg vor ihren Augen,
Und er sitzt zur rechten Hand Gottes.

6. Choral

Nun lieget alles unter dir,
Dich selbst nur ausgenommen;
Die Engel müssen für und für
Dir aufzuwarten kommen.
Die Fürsten stehn auch auf der Bahn
Und sind dir willig untertan;
Luft, Wasser, Feuer, Erden
Muß dir zu Dienste werden.

7a. Recitativo

(Evangelist, twee mannen in witte klederdracht)

Tenor

Und da sie ihm nachsahen gen Himmel fahren,
Siehe, da stunden bei ihnen zwei Männer in weißen Kleidern,
Welche auch sagten:

Tenor, bas

Ihr Männer von Galiläa,
Was stehet ihr und sehet gen Himmels Dieser Jesus,
Welcher von euch ist aufgenommen gen Himmel,
Wird kommen, wie ihr ihn gesehen habt gen Himmel fahren.

7b. Recitativo

Alt

Ach ja! so komme bald zurück:
Tilg einst mein trauriges Gebärden,
Sonst wird mir jeder Augenblick
Verhaßt und Jahren ähnlich werden.

7c. Recitativo

Tenor (Evangelist)

Sie aber beteten ihn an, wandten um gen Jerusalem von dem Berge,
Der da heißet der Ölberg, welcher ist nahe bei Jerusalem
Und liegt einen Sabbater-Weg davon,
Und sie kehrten wieder gen Jerusalem mit großer Freude.

8. Aria

Sopraan

Jesu, deine Gnadenblicke
Kann ich doch beständig sehn.
Deine Liebe bleibt zurücke,
Dass ich mich hier in der Zeit
An der künftgen Herrlichkeit
Schon voraus im Geist erquicke,
Wenn wir einst dort vor dir stehn.

9. Choral

Wenn soll es doch geschehen,
Wenn kömmt die liebe Zeit,
Dass ich ihn werde sehen,
In seiner Herrlichkeit?
Du Tag, wenn wirst du sein,
Dass wir den Heiland grüßen,
Dass wir den Heiland küssen?
Komm, stelle dich doch ein!

Koor en orkest Collegium Vocale Gent

Het Collegium Vocale Gent werd in 1970 opgericht op initiatief van Philippe Herreweghe. Als één van de eerste ensembles paste het de nieuwe inzichten inzake de uitvoering van barokmuziek toe op de vocale muziek. Meteen toonden musici als Gustav Leonhardt, Ton Koopman en Nikolaus Harnoncourt belangstelling voor de frisse en dynamische aanpak van dit Vlaamse ensemble, wat resulteerde in een intensieve samenwerking. Vanaf het midden van de jaren tachtig kreeg het ensemble internationale bekendheid en werd het uitgenodigd op alle belangrijke podia en muziekfestivals van Europa, Israël, de Verenigde Staten, Rusland, Zuid-Amerika, Japan, HongKong en Australië. Het repertoire van het Collegium Vocale Gent behoort niet tot één, specifieke stijlperiode. De grootste troef van het ensemble bestaat erin om voor elk project een geoptimaliseerde bezetting bijeen te brengen die toelaat zowel polyfone muziek uit de renaissance, klassieke en romantische oratoria als hedendaagse muziek uit te voeren. Barokmuziek, en meer specifiek het oeuvre van J. S. Bach en G. F. Händel, staat centraal in de concertkalender van het ensemble. A capella of begeleid door het barokorkest van Collegium Vocale Gent of het Orchestre des Champs-Élysées bouwde het ensemble onder leiding van Philippe Herreweghe een omvangrijke discografie op met meer dan vijftien zestig opnamen, voornamelijk bij de labels Harmonia Mundi France en Virgin Classics. Recente cd's zijn o.a. de magistrale 'Psalmi Davidis Poenitentialis' van Orlandus Lassus en Heinrich Schütz' Opus Ultimum 'Schwanengesang'. Het Collegium Vocale Gent werkte samen met diverse barokorkesten en ensembles zoals het Freiburger Barockorchester en het Ricercar Consort maar ook met traditionele symfonische orkesten zoals het Koninklijk Concertgebouworkest, de Wiener Philharmoniker of deFilharmonie. Naast Philippe Herreweghe stond het ensemble al onder leiding van heel wat toonaangevende dirigenten zoals Sigiswald Kuijken, René Jacobs, Daniel Reuss, Philippe Pierlot, Paul Van Nevel, Bernard Haitink, Iván Fischer, Marcus Creed, James Wood, Peter Phillips... Het Collegium Vocale Gent geniet de steun van de Vlaamse Gemeenschap, de Provincie Oost-Vlaanderen en de stad Gent.

Philippe Herreweghe

Philippe Herreweghe werd geboren in Gent en combineerde er zijn universitaire studies (geneeskunde en psychiatrie) met een muzikale opleiding aan het conservatorium, waar hij piano volgde bij Marcel Gazelle. In dezelfde periode begon hij ook te dirigeren en in 1970 richtte hij het Collegium Vocale Gent op. Nikolaus Harnoncourt en Gustav Leonhardt merkten al gauw zijn uitzonderlijke benaderingswijze op en nodigden hem uit om mee te werken aan hun opnamen van de verzamelde Bachcantates. Al gauw werd Herreweghes levendige, authentieke en rethorische aanpak van de barokmuziek alom geprezen en in 1977 richtte hij in Parijs het ensemble La Chapelle Royale op, waarmee hij de muziek van de Franse Gouden Eeuw uitvoerde. Sindsdien creëerde hij nog verschillende andere ensembles waarmee hij afzonderlijk, of in combinatie met elkaar, een adequate en gedegen lezing wist te brengen van een repertoire lopende van de renaissance tot de hedendaagse muziek. Zo was er het Ensemble Vocal Européen, gespecialiseerd in renaissancepolyfonie, en het Orchestre des Champs-Élysées, opgericht in 1991 met de bedoeling het romantische repertoire opnieuw te laten schitteren op originele instrumenten. Met al deze ensembles bouwde Philippe Herreweghe in de loop der jaren een uitgebreide en enorm gevarieerde discografie op met werken van Josquin Desprez tot Arnold Schönberg. Recente opnamen bij Harmonia Mundi zijn onder andere Gustav Mahlers 'Des Knaben Wunderhorn', Anton Bruckners Vierde 'Romantische' Symfonie, Robert Schumanns Eerste en Derde Symfonie, Orlandus Lassus' Boetepsalmen en het Opus Ultimum 'Der Schwanengesang' van Heinrich Schütz. Steeds op zoek naar muzikale uitdagingen is Philippe Herreweghe sinds enige tijd erg actief in het grote symfonische repertoire van Robert Schumann tot Gustav Mahler. Bovendien is hij een veelgevraagd gastdirigent van orkesten zoals het Concertgebouworkest Amsterdam, het Gewandhausorchester uit Leipzig of het Mahler Chamber Orchestra. Sinds 1997 engageerde hij zich als muziekdirecteur van deFilharmonie. Met ingang van seizoen 2008-2009 wordt Philippe Herreweghe ook vaste gastdirigent van de Radio Kamer Filharmonie in Nederland. Omwille van zijn consequente artistieke visie en volgehouden engagement ten opzichte van de muziek werd Philippe Herreweghe op verschillende plaatsen onderscheiden. In 1990 werd hij door de Europese muziekers uitgeroepen tot Muzikale

Persoonlijkheid van het Jaar. In 1993 werd Philippe Herreweghe samen met het Collegium Vocale Gent benoemd tot Cultureel Ambassadeur van Vlaanderen. Een jaar later werd hem de orde van Officier des Arts et Lettres toegekend, en in 1997 werd Philippe Herreweghe benoemd tot Doctor honoris causa aan de Katholieke Universiteit Leuven. In 2003 kreeg hij in Frankrijk de titel Chevalier de la Légion d'Honneur toegekend.

Dorothee Miels

De Duitse sopraan Dorothee Miels studeerde in Bremen bij Elke Holzmann en in Stuttgart bij Julia Hamari. De muziek uit de zeventiende en achttiende eeuw staan centraal in haar concertactiviteiten, hoewel ze zich regelmatig ook graag aan hedendaagse muziek wijdt. Na haar studies begon Miels intensief samen te werken met de dirigenten Ludger Rémy en Thomas Hengelbrock. Ze gaf vele concerten met het Telemann Kammerorchester Michaelstein en het Balthasar-Neumann-Chor en Ensemble. Daarop ontwikkelde Miels zich snel tot een veelgevraagde soliste voor barokconcerten met dirigenten als Ivor Bolton, Martin Haselböck, Philippe Herreweghe en Gustav Leonhardt. Miels verleende haar medewerking aan verschillende eerste opnamen van herontdekte barokopera's en -oratoria, waaronder 'Demofoonte' van Joseph Schuster en 'Ariadne' van Konradi. Verder is ze te horen op verschillende opnamen van Bachcantates met het Bach Collegium Japan onder leiding van Masaaki Suzuki, in Haydn's 'Schöpfung' met Hengelbrock en in een opname met liederen van C.P.E. Bach samen met Ludger Rémy op pianoforte. Dorothee Miels koestert een grote voorliefde voor de laatromantische mélodie. Zo gaf ze al recitals met liederen van Lili Boulanger en Debussy.

Damien Guillon

Altus Damien Guillon (*1981) deed vanaf 1989 zijn eerste muzikale ervaringen op bij La Maîtrise de Bretagne onder leiding van J.M. Noël. Als jongen zong hij sopraanrollen in werken als de Johannespassie van Bach, de Vespers van Monteverdi met de Académie Sainte Cécile en in 'Die Zauberflöte' van Mozart in de opera van Rennes. In 1998 zette Damien Guillon zijn muzikale studies verder aan het Centre de Musique Baroque de Versailles. Hij werkte er onder meer met Noëlle Barker, Maarten Koningsberger, Howard Crook en Jérôme Corréas en specialiseerde zich verder in het barokrepertoire. Bovendien studeerde hij orgel bij Frédéric Desenclos en Véronique Le Guen. Hij behaalde een eerste prijs basso continuo en tevens een diploma klavecimbel aan het conservatorium van Boulogne in de klassen van Frédéric Michel en Laure Morabito. Momenteel werkt Damien Guillon als solist regelmatig samen met verschillende oude muziek ensembles zoals Le Poème Harmonique, A Sei Voci, Café Zimmermann, Les Paladins, Les Musiciens du Paradis, Suonare Cantare, La Grande Ecurie e.a. Hij zong solopartijen in cantates van Bach, 'Messiah' van Händel, in motetten van Delalande en Lamentaties van Cavaliere en Zelenka. Hij was te gast op grote barokfestivals als deze van Arques La Bataille, Beaune, Utrecht, Lissabon en Versailles.

Jan Kobow

Jan Kobow werd geboren in Berlijn en deed zijn eerste muzikale ervaring op in het Berliner Staats- und DomChor. Hij studeerde orgel in Parijs aan de Schola Cantorum en behaalde graden in orgel en directie aan de Hochschule für Musik in Hannover, gevolgd door zangstudies bij Prof. Sabine Kirchner in Hamburg. In 1998 won hij de Eerste Prijs op de Internationale Bach Wedstrijd in Leipzig. Jan Kobow heeft voornamelijk naam verworven als oratoriumzanger en uitvoerder van oude muziek. Hij trad regelmatig op met ensembles als Collegium Vocale Gent, de Nederlandse Bachvereniging, Freiburger Barockorchester en de Akademie für Alte Musik Berlin met dirigenten als Gustav Leonhardt, Philippe Herreweghe, Frieder Bernius, John Eliot Gardiner, Jos van Veldhoven, Thomas Hengelbrock, Masaaki Suzuki, Marcus Creed, René Jacobs en Michael Schneider. Daarnaast ligt ook het liedrepertoire hem nauw aan het hart. Hij gaf recitals met pianisten als Graham Johnson, Cord Garben, Burkhard Kehring en Philip Moll. Regelmatig musicereert hij samen met pianofortespecialisten als Leo van Doeselaar, Ludger Rémy en Kristian Bezuidenhout. Als operazanger was hij recent nog te horen in de Munt te Brussel als Telemaco in Monteverdi's 'Il ritorno d'Ulisse in patria'. Kobow geeft ook regelmatig concerten

met de Himmlische Cantorey, een ensemble dat hij mee oprichtte. Jan Kobow verleende zijn medewerking aan talrijke opnamen, onder meer aan het project 'Bach Cantata Pilgrimage' onder leiding van John Eliot Gardiner.

Stephan MacLeod

De bas-bariton Stephan MacLeod studeerde tien jaar viool en piano in Genève en vervolgde zijn opleiding aan de Musikhochschule in Keulen bij Kurt Moll. Op dit moment rondt hij zijn opleiding tot dirigent af. Stephan MacLeod zong als solist onder leiding van Philippe Herreweghe, Jordi Savall, Frieder Bernius, Daniel Harding, Jos van Immerseel, Dennis Russel-Davies, Sigiswald Kuijken, Jesus Lopez-Cobos, Masaaki Suzuki en vele anderen in bijna heel Europa, Israël, Japan, China en Noord- en Zuid-Amerika. Hij zong met orkesten als het Freiburger Barockorchester, de Akademie für Alte Musik en het Koninklijk Filharmonisch Orkest van Vlaanderen. Zijn repertoire loopt uiteen van renaissance en West-Europese barok tot Mozart, Rossini en Fauré. Maar ook voerde hij werk uit van Honegger, Frank Martin, Philip Glass en niet te vergeten de grote Duitse componisten van romantische liederen. Stephen MacLeod heeft meer dan vijfendertig cd's opgenomen, waarvan vele lovend werden ontvangen in de pers. Voor 2006 heeft Stephen MacLeod vele concerten gepland op drie continenten. Ook zal hij voor Alpha een soloprogramma opnemen met aria's van Rameau. Verder zal hij twee verschillende cd's met Bachcantates opnemen met het Ricercar Consort en het Montreal Baroque, en meewerken aan een opname van de volledige werken voor orgel en zang van César Franck.

Collegium Vocale Gent

muzikale leiding

Philippe Herreweghe

Koor

sopraan

Dorothee Mields

Hanna Blazikova

Dominique Verkinderen

alt

Damien Guillon

Beat Duddeck

Cécile Pilorger

tenor

Jan Kobow

Malcolm Bennett

Koen van Stade

bas

Stephan MacLeod

Matthias Jahrmärker

Matthias Lutze

Orkest

concertmeester

Mira Glodeanu

1ste viool

Bénédicte Pernet

Catherine Ambach

2de viool

Caroline Bayet

Adrian Chamorro

Michiyo Kondo

altviool

Paul De Clerck

Hiltrud Hampe

cello

Ageet Zweistra

Harm Jan Schwitters

contrabas

Miriam Shalinsky

fagot

Julien Desbordes

orgel

Herman Stinders

hobo

Marcel Ponsele

Taka Kitazato

Rafael Palacios

traverso

Patrick Beuckels

Amélie Michel

blokfluit

Bart Coen

Koen Dieltiens

trompet

Alain De Rudder

Steven Verhaert

Leif Bengtsson

pauken

Peppie Wiersma

Binnenkort in deSingel

CHRISTIANNE STOTIJN mezzo
JULIUS DRAKE piano

liederen van **Duparc, Debussy, Tsjajkovski en Rachmaninov**

Christianne Stotijn © Marco Borggreve

ZA 17 MEI 2008 / BLAUWE ZAAL / 20 UUR
INLEIDING Francis Maes / 19.15 uur / foyer
€ 20, € 15 / € 15, € 10 (-25/65+) / € 8 (<19 jaar)

DE KUNSTCAMPUS GROEIT + 12.000 M²

Een bouwproject van de Vlaamse Gemeenschap en de Hogeschool Antwerpen voor deSingel internationale kunstcampus en het Conservatorium van de Hogeschool Antwerpen.

PERMANENTE TENTOONSTELLING VESTIAIRE DESINGEL

wo-zo 14-18 uur en aansluitend bij voorstellingen/concerten

2007-2008 architectuur theater dans muziek

TICKETS

deSingel

Desguinlei 25 / B-2018 Antwerpen
ma > vr 10 > 19 uur / za 16 > 19 uur

www.desingel.be

tickets@desingel.be

T +32 (0)3 248 28 28

F +32 (0)3 248 28 00

